

स्थानीय राजपत्र

लिम्चुडबुड गाउँपालिका

खण्ड (४) संख्या (३) बाराहा, उदयपुर, कोशी प्रदेश, नेपाल

भाग-२

लिम्चुडबुड गाउँपालिकाको बस सञ्चालन कार्यविधि २०७७

पहिलो शंसोधन, २०८०/२/२६ गते

लिम्चुडबुड गाउँ सभाको बैठकबाट स्वीकृत भएको ऐन, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) बमोजिम लिम्चुडबुड गाउँपालिकाको स्थानीय राजपत्र सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४ अनुसार सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

संवत् २०७७ सालको कार्यविधि नं. ०३

लिम्चुडबुड गाउँपालिकाको बस सञ्चालन कार्यविधि, २०७७

कार्यपालिकाबाट पास मिति: २०७७/३/६

प्रथम शंसोधन: २०८०/२/२६

प्रस्तावना:

लिम्चुडबुड गाउँपालिकाका बासिन्दाहरुलाई सरल, सहज, सुलभ तथा क्रिफायती रूपमा सार्वजनिक यातायात सुविधा उपलब्ध गराउन, गाउँपालिकाको सार्वजनिक बस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न वाञ्छनीय भएकोले लिम्चुडबुड गाउँ पालिकाले यो कार्यविधि जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नार प्रारम्भ:

१. यो कार्यविधिकोनाम: लिम्चुडबुड गाउँपालिका बस सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ रहेको छ ।
२. यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले स्वीकृत गरेको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यो कार्यविधिमा ।

१. "ऐन" भन्नाले स्तानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनु पर्छ ।
२. "नियमावली" भन्नाले स्तानीय सरकार सञ्चालन ऐन बमोजिम बनेको नियमावलीलाई सम्झनु पर्छ ।
३. "गाउँपालिका" भन्नाले लिम्चुडबुड गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
४. "गाउँसभा" भन्नाले लिम्चुडबुड गाउँसभालाई सम्झनु पर्छ ।
५. "अध्यक्ष" भन्नाले लिम्चुडबुड गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ ।
६. "उपाध्यक्ष" भन्नाले लिम्चुडबुड गाउँपालिकाको उपाध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ ।
७. "गाउँकार्यपालिका" भन्नाले लिम्चुडबुड गाउँकार्यपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
८. "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले लिम्चुडबुड गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ ।
९. "ईन्जिनियर" भन्नाले लिम्चुडबुड गाउँपालिकामा कार्यरत ईन्जिनियरलाई सम्झनु पर्छ ।
१०. "कार्यालय" भन्नाले लिम्चुडबुड गाउँ गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्छ ।
११. "प्रयोग कर्ता" भन्नाले बस प्रयोग गर्ने संघ, संथा, उपभोक्ता व्यक्ति र समिति समेतलाई सम्झनु पर्छ ।
१२. "भाडा" भन्नाले बस भाडामा उपलब्ध गराउन निर्धारण गरिएको दर रेटबाट हुन आउने रकमलाई सम्झनु पर्छ ।
१३. "विल" भन्नाले बस संचालन गरेको अपरेशन लगसिटको आधारमा कार्यालयले भाडा वापतकोयस बस सञ्चालन कोष खातामा जम्मा गर्न तयार गरेकोभाडा महशुल विललाई सम्झनु पर्छ ।
१४. "समिति" भन्नाले लिम्चुडबुड गाउँपालिकाको सार्वजनिक बस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।
१५. "ड्राईभर" भन्नाले बस चलाउन नियम अनुसार नियुक्त प्राविधिक कर्मचारी सम्झनु पर्छ ।

१६. "कण्डक्टर" भन्नाले भाडा संकलन तथा बस व्यवस्थापनको लागि नियुक्त कर्मचारी सम्झनु पर्छ । सो शब्दले यात्रुहरुलाई व्यवस्थित रूपमा चढाउन, ओरान्त र बस भित्र बसाउनका लागि खटिएको व्यक्तिलाई समेत जनाउछ ।
३. उद्देश्य: लिम्चुडबुड गाउँपालिकावासी तथा हामी नेपालीहरुलाई सरल, सहज, सुरक्षित, सुलभ दरमा सेवा प्रदान गर्न, भौतिक, आर्थिक, सामाजिक विकासका कार्यहरुमा सहजता ल्याउनु यो कार्यविधिको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ ।

४. संचालन विधि:

१. गाउँपालिकाको कार्य वा अन्य आकस्मिक कार्यमा प्रयोग नभई बस खाली रहेको अवस्थामा गाउँपालिकाले तोकेको भाडा दरमा बस प्रयोगमा रहनेछ ।
२. कुनै पनि व्यक्ति, संस्थालाई आवश्यक परेको खण्डमा देहायका प्रकृया पुरा भए पश्चात मात्र उपकरण भाडामा उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

१. बस सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन:

१. गाउँपालिकावासीको आवागमनलाई व्यवस्थित गर्न गाउँपालिकाबाट सदरमुकाम तथा तोकिएको अन्य मुकाम सम्म बस सेवा सञ्चालन र व्यवस्थापन गाउँपालिकाको तर्फबाट समिति मार्फत गरिनेछ ।
२. उपदफा (१) बमोजिम सेवाको सञ्चालन र व्यवस्थापन गाउँपालिका आफैले गर्नेछ । आवश्यक परेक खण्डमा नीति तथा सहकारी क्षेत्रलाई समेत संलग्न गराउन सकिनेछ ।
- * ३. उपदफा (१) र (२) बमोजिम काम गर्न र गराउन देहाय बमोजिमको एक लिम्चुडबुड गाउँपालिकाको सार्वजनिक बस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति रहने छ ।

तपसिल:

गाउँपालिका अध्यक्ष:	संयोजक
गाउँपालिका उपाध्यक्ष	सदस्य
लेखा शाखा प्रमुख	सदस्य
पूर्वाधार विकास समिति संयोजक:	सदस्य
गा.पा.मा कार्यरत ईन्जिनियर	सदस्य
जिन्सि शाखा प्रमुख	सदस्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य सचिव

पहिलो शंसोधनबाट परिमार्जन- *

४. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- गाउँपालिकाबाट सञ्चालन गरिएको सार्वजनिक बसको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन ।
- सार्वजनिक बस सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक नितिगत प्रकृयागत निर्णयहरू गर्ने ।
- बस सञ्चालनका लागि आवश्यक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने ।
- बस सञ्चालन कोष सञ्चालन गर्ने ।
- बस सञ्चालनबाट प्राप्त आम्दानी छुट्टै खाता खोली आम्दानी बाँधने तथा सोको लगत राखि आय, व्यय चौमासिक तथा वार्षिक रूपमा सार्वजनिक गर्ने ।
- प्रचलित भाडा दरको आधारमा बसको भाडा दर निर्धारण गर्ने ।
- बस सञ्चालनको लागि रूट निर्धारण गर्ने ।
- लक्षित वर्गहरूलाई कायम हुने भाडा दरमा छुट रकम निर्धारण गर्ने ।
- बस सञ्चालनको क्रममा आवश्यक अनुगमन तथा नियन्त्रण गर्ने ।
- बस मर्मतमा खर्च भएको रु, ५ लाख भन्दा माथिको मर्मत आदेश स्वीकृत गर्ने ।
- तोकिएको अन्य काम गर्ने ।

५. समिति बैठक मासिक रूपमा कमिमा १ पटक बस्ने छ । समितिको कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ । समिति बैठकमा आवश्यक परेको खण्डमा यातायात सेवा संसम्बन्धित व्यक्तिहरूलाई आमन्त्रित गर्न सकिनेछ । समिति बैठकको भत्ता प्रचलित कानून बमोजिम गाउँपालिकाले उपलब्ध गराउनेछ । एक दिनमा एक भन्दा बढी बैठकको भत्ता उपलब्ध उपलब्ध हुने छैन । मासिक २ भन्दा बढी बैठक भत्ता उपलब्ध हुने छैन ।

६. बस सेवा सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था:

- सार्वजनिक बसको सामान्य सञ्चालन तथा नियन्त्रणको लागि देहाय बमोजिमको एक उपसमिति रहेछ ।

तपसिल:

प्र.प्र.अधिकृतले तोकेको अधिकृतस्तरको कर्मचारी:	संयोजक
लेखा अधिकृत:	सदस्य
गा.पा. ईन्जिनियर:	सदस्य
जिन्शि शाखा प्रमुख	सदस्य

मेशिनरी व्यवस्थापन शाखा प्रमुख: सदस्य सचिव

b. सार्वजनिक बस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन उपसमितिको काम कर्तव्य र अधिकार:

- i. सार्वजनिक बसको सामान्य सञ्चालन तथा दैनिक खर्च नियन्त्रण गर्ने ।
- ii. बसको टिकटको व्यवस्थापन तथा छुपाई गर्ने गराउने ।
- iii. बस काउन्टरको व्यवस्थापन गर्ने ।
- iv. बसको दैनिक आय-व्यय लगत राख्ने ।
- v. बसमा प्रयोग हुने ईन्धन तथा मर्मतको व्यवस्थित लगत राख्ने ।
- vi. मासिक आय तथा व्यय विवरण तयार गरी गाउँपालिका स्तरीय व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने ।
- vii. बस सञ्चालनको लागि नियुक्त कर्मचारीको व्यवस्थापन गर्ने ।
- viii. रु ५ लाख सम्मको मर्मत खर्च स्वीकृत गर्ने ।
- ix. बस सञ्चालनको क्रममा आइपरेका समस्याहरूको तत्काल समाधान गर्ने ।
- x. नीतिगत समस्याहरूको समाधानको लागि गाउँपालिका स्तरीय समितिमा पेश गर्ने ।
- xi. बसको आवश्यक अनुगमन तथा निगरानि गर्ने ।
- xii. बस सञ्चालनको क्रममा कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन गर्ने ।
- xiii. सञ्चालक समितिले तोकेको अन्य काम कारवाही गर्ने ।

५. ईन्धन र मर्मत सम्बन्धी व्यवस्था:

१. बस अपरेटरले ईन्धन तथा लुब्रिकेट माग गर्दा कार्यालयले निर्धारण गरको फारम स्वीकृत गराएर मात्र भर्नुपर्नेछ । ईन्धन तथा लुब्रिकेट खपतको अद्यावधिक विवरण बस अपरेटरले तयार गरी ईन्जिनियरको सिफारिसमा कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
२. ईन्धन तथा लुब्रिकेट र मर्मत सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको विवरण कार्यालयमा अद्यावधिक गरि राख्नु पर्नेछ ।
३. बस विप्रियमा सम्भव भए सम्म लिखित वा मौखिक यथा सिघ्र चालकले कार्यालयलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ । कार्यालय प्रमुखबाट मर्मत आदेश स्वीकृत गराए पश्चात मात्र बसको मर्मत सम्भार गरिनेछ ।

६. सञ्चालन शुल्क:

१. कुनै पनि व्यक्ति, संघ, संथा, उपभोक्ता समितिबाट बस माग भई आएमा गाउँपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिमको शुल्क नगर्दै तोकिएको वा बैंक खातामा अग्रिम बुझाउनु पर्नेछ ।
२. दैनिक रूपमा बस संचालन गर्दा सेवा ग्राहीहरूले गाउँपालिकाले निर्धारण गरेको भाडा रकम बुझाई सेवालि सक्नेछ ।
३. दैनिक संचालन हुने बसमा भाडा दरमा छुटको व्यवस्था सञ्चालन समितिको निर्णय अनुसार हुनेछ ।

७. कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था:

१. बस सञ्चालनका लागि १ जना चालक, १ जना कण्डक्टर र १ जना सहयोगी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम करार सेवामा नियुक्त गरिनेछ । चालक, कण्डक्टर र सहयोगीको पारीश्रमिक गाउँपालिकाको कार्यपालिका बैठकले तोके बमोजिमको तलव उपलब्ध गराईनेछ ।

८. बस रुट र संख्या;

१. गाईघाट-मुर्कुची-पुँवारे-डिल्लिबर-सिन्कौले भन्ज्याङ्ग-माझखर्क-बाराहा-कुनाही र आवश्यकता परेमा थप गरिने ।
२. यात्रु चाप र सेवा विस्तारको आधारमा संख्या थप गर्न सकिनेछ ।

९. समय, भाडा दर निर्धारण:

१. बस सञ्चालन हेन समय तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
२. सञ्चालित रुटमा दुरी तथा लागतका आधारमा गाउँपालिकाले सहूलियत पूर्ण भाडा निर्धारण गर्नेछ ।

१०. भाडा संकलन तथा व्यवस्थापन: भाडा संकलन तथा दर बमोजिमका विलहरूको व्यवस्थापन तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

११. खाता व्यवस्थापन:

१. बस सञ्चालनको लागि लिम्चुडबुड बस सञ्चालन कोष स्थापना गरिनेछ ।
२. खाता सञ्चालन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत तथा लेखा शाखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट गरिनेछ ।

१२. विविध: यस कार्यविधि जारी हुनु पूर्व भएका काम कारवाहिहरू यसै कार्यविधि बमोजिम भएको मानिनेछ ।

आज्ञाले:

टार्जन कुमार लिम्बु
(प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)

प्रकाशित मिति: २०७७/४/३२